

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תקנא
ערב שבת קודש פ' תשא, כ"א אדר א'
ה'תשפ"ד

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ד שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקכ"א שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

דבר מלכות

3

ההדגשה בדורנו היא על הבאת הגאולה בפועל / משיחות ש"פ תשא ה"תשנ"ב

זמן הגאולה

9

את מעשה רבינו אי אפשר לרמות / פרשת השבוע באור הגאולה

כתב יד קודש

13

"ויקרא בשם ה'" / מענה והגהת כ"ק אד"ש מה"מ על שיחת ש"פ תשא ה"תשמ"ה

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219

דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

ההדגשה בדורנו היא על הבאת הגאולה בפועל

ליהודי ניתן הכח לפעול את כל הענינים כולם - מתחלתם ועד סופם וכל מה שבינתיים, מ"אלף עד תי"ו" • עאכו"כ בדורנו זה - הדור האחרון בגלות והדור הראשון דהגאולה - הרי כעת ההדגשה בעיקר ולכל לראש על סיום ושלימות וגמר העבודה - להביא את הגימ"ל דגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש! • אפילו בעומק הגלות - מאיר בכל התוקף והגילוי הכתר דקרני ההוד בכנ"י. וזה נמצא בגלוי יותר ב"מאן מלכי רבנן", ה"שופטיך" ו"יועציך" בכל דור ודור, עד לדורנו זה, החל מכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כהכנה ל"ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה", ובראשם - מלך המשיח, "וירם קרן משיחו" • משיחות לילות ג', ד', ה', ועש"ק ויום שבת קודש פרשת כי תשא, י"ד-י"ח אדר ראשון ה'תשנ"ב - מוגה, תרגום מאידית

ולזה צירפנו שלשה צילומים נדירים ומרטיטים (מוקטנים) מההתוועדות האחרונה שהוגהה (לעת-עתה) על-ידי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וי"ל בקונטרס כפ"ע, אשר נחשפו לראשונה בקונטרסים "יחי המלך" שנג, תד ו-תנד

כולם - מתחלתם ועד סופם וכל מה שבינתיים, מ"אלף עד תי"ו", ובכללות - כפי שנחלקים בשלשת האותיות הראשונות, אלף בי"ת גימ"ל.

החל כפי שכל ג' ענינים אלו נמצאים בעבודתו בכל יום ויום:

מיד כשניעור משנתו - כשנעשה ברי' חדשה² הוא אומר "מודה אני לפניך כו'

א. [.] מג' ענינים אלו* בפ' תשא ישנו לימוד בעבודת האדם בכל הזמנים, כאמור לעיל, שבהיותה פרשה שקוראין אותה פעם אחת בשנה, ישנו מזה לימוד לכל השנה כולה, ועאכו"כ בעמדנו בשבת פ' תשא עצמו כשקוראין - וצריך לחיות עם¹ - כל הפרשה: ליהודי ניתן הכח לפעול את כל הענינים

(* הובאו ונתבארו לפני-זה בהשיחה ס"ו (התוועדות תשנ"ב ח"ב ע' 346 ואילך).

(1 כתורת אדמו"ר הזקן הידועה - ה"היום יום" ב' חשוון. ובכ"מ.

(2 שו"ע אדה"ז או"ח רס"ד. ס"ו.)

צילום נדיר מהגהת כ"ק אר"ש מה"מ על קטע משיחה זו (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 423)

בס"ד. משיחות לילות ג', ד', ה' ועש"ק ויום שבת קודש פרשת כי תשא,
י"ד י"ח אדר ראשון ה'תשנ"ב.

א. אין פרשת כי תשא געפינט מען א דבר חידוש:

אין דער פרשה רעדן זיך וועגן ענינים מן הקצה אל הקצה - די לוחות הראשונות¹, חטא העגל ושכירת הלוחות², דער תיקון וכפרה על החטא דורך תפלת משה³, ראיית משה כבודו של הקב"ה⁴, י"ג מדות הרחמים⁵, נתינת לוחות האחרונות⁶, ביו דעך סיום וועגן קרן עור פני משה⁷. וואס אע"פ אז די ענינים זיינען מאורעות וועלכע האבן פאסירט אין איין המשך, איז נוסף אויף וואס דעם מ'דארף פארשטיין פארוואס די תורה (מלשון הוראה⁸) דערציילט אונז מיט אן אריכות וועגן די ענינים בלתי רצויים (דלכאורה: מאי דהוה הוה⁹, און אפילו "בגנות בהמה טמאה לא דיבר הכתוב"¹⁰) - זיינען זיי באזונדערע ענינים לגמרי, מן הקצה אל הקצה, מיט א ריחוק הערך ביניהם:

יתירה מזו: אפילו תיבת "מודה" טפלה ובטלה אל (האל"ף של) "אני", שכן העיקר כאן (לכאורה) הוא תיבת "אני" - כי מיד כשניעור משנתו ישנו לכל לראש מציאותו של האדם (עם רמ"ח אברים ושס"ה גידים), ורק לאח"ז הוא (ה"אני") עושה פעולה, החל מהאמירה והפעולה ד"מודה" . לפיכך. ואעפ"כ אומרים "מודה אני" ולא "אני מודה" - כי עד כדי כך ה"אני" של יהודי קשור עם הקב"ה, שהגם שבזמן קודמת מציאות ה"אני", אעפ"כ ה"אני" תיכף במצב דהודאה לפיכך.

ולאחרי זה באים ברכות השחר ותפלת שחרית, ומביהכנ"ס לביהמ"ד⁸ - כללות האל"ף דעבודת היום.

לאח"ז בא הבי"ת בעבודתו היומית של יהודי - "יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב"⁹, הוא יוצא (מביהכנ"ס וביהמ"ד) לעולם (הבי"ת ד"בראשית ברא גו") לעשות את העבודה במשך כל היום כולו, "הנהג בהן מנהג דרך ארץ"¹⁰, התלבשותו והתעסקותו בעניני

שהחזרת בי נשמתי³.

האל"ף - היסוד והתחלה - של עבודתו של יהודי הוא: הביטול וההודאה להקב"ה (האל"ף ד"אנכי").

עד שכל מציאותו, האל"ף ד"אני" - "מודה . . לפיכך", שכן ה"אני" של יהודי (גם כפי שנמצא למטה) הוא דבר אחד עם ה"אני" ד"אנכי" שלמעלה (ישראל וקוב"ה כולא חד⁴) - וכמרומז בצורת אות א': יו"ד (יהודי) למטה ויו"ד (הקב"ה) למעלה וקו המחברם⁵. וכידוע שפשיטות של יהודי היא דבר אחד עם פשיטות העצמות⁶. וענין הפשיטות בא לידי ביטוי בגלוי באמירת "מודה אני" (ענין ההודאה, למעלה מכל ענין השמות)⁷. שלכן מנהג ישראל שכל בני - אפילו ילדים קטנים וקטני קטנים - אומרים "מודה אני".

(3) "סדר היום" - הובא בעט"ז ריש שו"ע או"ח. שו"ע אדה"ז ס"א ס"ה (ובמהדו"ת שם ס"ו). סידור אדה"ז בתחלתו. וראה קונטרס ענינה של תורת החסידות ס"ט.

(4) ראה זח"ג עג, א.

(5) ראה "היום יום" ח' אדר א'.

(6) ראה כתר שם טוב הוספות סקנ"ד.

(7) ראה קונטרס הנ"ל ס"א.

(8) ראה סוף ברכות, ועוד.

(9) תהלים קד, כג.

(10) ברכות לה, ב.

העולם באופן דמשאו ומתנו באמונה¹¹. יחד עם קרני ההוד.

ועאכו"כ כשנמצאים בשבת שקוראין את כל הפרשה ד"כי תשא את ראש בני ישראל" (תשא – משה רבינו) – שנוסף לכך שבנ"י הם ראש בכלל, נעשה גם – בכחו של משה רבינו – הנשיאת ראש דבנ"י, שזה נותן את הכח לאח"ז לפעול את תוכן המשך הפרשה – הענין דאל"ף (לוחות הראשונות), הענין דבי"ת – העבודה בעולם, עד אפילו במצב דתחתון שאין תחתון למטה ממנו, ולהפכו ולהעלותו להדרגא דלוחות האחרונות, עם הגילוי דקרני ההוד, שבכחו של כל יהודי לקבל, עד שע"י העבודה בעולם הוא פועל שגם בהיותו בעולם יוכל לקבל זאת.

יתירה מזה: נוסף לכך שכל יהודי מקבל את הגילוי דקרני ההוד, נפעל הענין דקרני ההוד ביהודי עצמו¹⁵ – מצד בחי' משה שבקרבנו:

אדמו"ר הזקן מבאר בתניא¹⁶ במאחז"ל¹⁷ עה"פ¹⁸ "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלקיך", "אטו יראה מילתא זוטרתא היא? אין לגבי משה מילתא זוטרתא היא" – שמצד בחי' משה שבכל אחד "יראה מילתא זוטרתא" אצלו.

לפי"ז צריך להבין לאידך גיסא: איך מתאים לומר שאצל משה (ומשה שבכל א') ישנו ענין ד"זוטרתא" (קטנות)?

ויש לומר, שבמשה גופא ישנם כמה וכמה דרגות: רגלו של משה, גופו של משה, עד לראשו וכתרו של משה. ובנוגע ליראה **תתאה**¹⁹, הקשור עם רגלו של משה (ע"ד

לאח"ז, בסיום וחותם היום בא הגימ"ל – גמר ושלימות עבודת היום, כשעושה חשבון הנפש וסך-הכל דכל עניניו ומעשיו במשך היום, ובכללות – הוא עושה זאת בתפלת ערבית, עד לסיומה – "אך צדיקים יודו לשמך גו"¹², הודאה לה' (כמו "מודה אני" בבוקר), אבל בתור גמר ושלימות העבודה, עד – קריאת שמע שעל המטה, ומוסר עצמו לגמרי להקב"ה – "בידך אפקיד רוחי"¹³.

ועד"ז ישנם ג' ענינים אלו בכללות עבודתו של יהודי במשך ימי חייו – לאריכות ימים ושנים טובות – תחלת העבודה, אמצע העבודה, עד סיום ושלימות העבודה. ועאכו"כ בדורנו זה – הדור האחרון בגלות והדור הראשון דהגאולה – לאחרי שישנו כבר הריבוי הכי גדול ד"מעשינו ועבודתינו" דבנ"י במשך כל הדורות והשנים שלפני זה, וכעת סיימו גם את הברורים האחרונים – הרי כעת ההדגשה בעיקר ולכל לראש על סיום ושלימות וגמר העבודה – להביא את הגימ"ל דגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ב. והכח לכך שכל יהודי יכול לפעול את כל הענינים (מתחלתם ועד סופם) בא מהאל"ף הראשון – שה"אני" של כל יהודי קשור ודבר אחד עם "אנכי" שלמעלה, עד שאפילו כפי שיהודי יורד למטה בעולם – הרי כל העולם נברא "בשביל ישראל שנקראו ראשית", הראש וראשית דכל הבריאה כולה.

ויש לומר שהכח לגלות זאת בכל יהודי בא ממשה רבינו, ועד"ז אתפשטותא דמשה שבכל דור¹⁴, ובדורנו זה – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שעל-ידו נפעלים כל הג' ענינים דלוחות הראשונות, שבירת הלוחות ולוחות

15 (ראה איכ"ר פ"ב, ו: עשר קרנות הן כו' קרנו של משה דכתיב כי עור פניו כו', וכולן היו נתונות בראשון של ישראל וכיון שחטאו ניטלו מהן כו', וכשישראל עושין תשובה הקב"ה מחזירן למקומם.

16 רפמ"ב.

17 ברכות לג, ב.

18 עקב י, יב.

19 ראה תניא שם.

11 ראה שבת לא, א.

12 תהלים קמ, יד.

13 שם לא, ו.

14 זח"ר רעג, א. תקו"ז תס"ט. וראה תניא פמ"ד.

צילום נדיר נוסף מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ על קטע משיחה זו (סה"ש ח"ב ע' 434)
בו הוסיף תיבת "כלל", מחק תיבת "אליין" והדגיש תיבת "בשר"

דער הסתר המסוה איז אבער ניט בנוגע צו אידן מצד עצמם - ווארום "פנים בפנים דיבר ה' עמכם"¹¹⁹ (בלי הסתר). און דעריבער, בשעת משה "דיבר אל בני ישראל את אשר יצוה"¹²⁰ האט ער אראפגענומען די מסוה "וראו בני" את פני משה כי קרן עור פני משה"¹²¹. און נאר בשעת משה און אידן האבן א שייכות מיט עניני העולם (בכדי אויפטאן דארט דעם כירור בדרך התלבשות) - דעמולט "השיב משה את המסוה"¹²², בכדי אז די וועלט זאל קענען אויפנעמען דעם גילוי און ניט נתבטל ווערן ממציאותה. דאס הייסט, אז אויך די מסוה איז כוונתה - ניט העלם און נאר בכדי אז דער גילוי זאל קענען נתקבל ווערן אין עולם.

און דורך דער עבודה פון א אידן אין כירור וזיכך העולם טוט ער אויף, אז אויך ווי א איד געפינט זיך אין וועלט זאל ער קענען אויפנעמען דעם גילוי פון "קרן עור פניו", ווי עס וועט זיין בשלימות בגאולה האמיתית והשלימה (גימ"ל) - "ולא יכנף עוד מוריק והיו עיניך רואות את מוריקך"¹²³ בא אידן אויך ווי זיי געפינען זיך און האבן צוטאן מיט וועלט, ביז אז ער זאל אויך זיין אין דער וועלט אליין - "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו"¹²⁴, "אבן מקיר תזעק"¹²⁵, דער גילוי פון כה הפועל בנפעל.

הדרגות, מ"זוטרנא", "בינוני", עד "רבתי" עד - לענין הכתר (קרני ההוד). והחידוש בדבר הוא²³ - שענין הכתר (אמיתי) לא שייך בלעו"ז וניתן דוקא ליהודי (שכן הם "בני מלכים"²⁴ ויתירה מזו - "מלכים"²⁵), שבכל הזמנים ובכל המצבים - אפילו בזמן ומצב הגלות - יש ליהודי את הכתר מלכות דקרני ההוד.

ובכחות הנפש - כתר קאי על כח הרצון עד למסירת נפש²⁶. שהרצון לה' של יהודי נמצא בתוקף בכל הזמנים, שלכן הי' ויש לתמיד לבני"ה הכח לעמוד בגלות - כי אפילו כשרצונו בעניני קדושה ותומ"צ לא ניכר - גם אז רצונו האמיתי הוא לקיים את רצון ה', כפ"ס הרמב"ם הידוע²⁷.

23 תו"א מגילת אסתר צא, סע"ב ואילך.

24 שבת סז, א.

25 תקו"ז בהקדמה (א, רע"ב).

26 ראה תו"א שם.

27 הל' גירושין ספ"ב.

"רגלי העם אשר אנכי בקרבו"²⁰), נאמר הלשון "מילתא זוטרנא". אבל למעלה מזה ישנם במשה ענינים שהם בדרגת בינוני, עד בדרגת רבתי, דרגת הראש ולמעלה מזה - כתר שלמעלה מהראש, שזהו הענין דקרני ההוד של משה - דרגת הכתר²¹, כתר מלכות, כידוע²².

ועד"ז מובן ג"כ בנוגע לבחי' משה שבכל ישראל - שמצד זה יהודי כולל בתוכו כל

20 בהעלותך יא, כא.

21 ועפ"ז יש לבאר הקשר דתחלת הפרשה וסיומה (ד'נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן): "ע"י תשא את ראש בני ישראל" (ע"י משה רבינו) נעשית ההתנשאות והעלי' לדרגת הכתר שלמעלה מן הראש. ושלמות גילוי זה הוא בקרני ההוד של משה (בסוף הפרשה), ומעין זה בבחי' משה שבכל א' מיישראל.

22 ראה תנחומא ישן בהעלותך טו (תורה שלימה פרשתנו אות רלג). וראה פרש"י שבת פח, א (שקרני ההוד באו מכתרים שלקח משה). ובפצע"נ עה"ת כאן, שקרן עור פניו "הוה גדר מלוכה דאז נעשה מלך וכתר מלכות".

המהוה הכנה לאדר שני – ו"מיסמך גאולה לגאולה"³⁵, גאולת פורים (באדר שני) לגאולת פסח בחודש ניסן, חודש הגאולה – שתיכף ומיד ממש תבוא הגאולה האמיתית והשלימה, ובדרך ממילא יהיו חודש אדר שני וחודש ניסן חדשי הגאולה, באופן ד"מיסמך גאולה לגאולה".

ובפרט עי"ז שמוסיפים בקיום הוראת חז"ל³⁶ "משנכנס אדר מרבין בשמחה", ובפרט שנמצאים כבר כו"כ ימים לאחר הכניסה דחודש אדר ראשון, ולאחר פורים קטן, ושושן פורים קטן, המהוים הכנה לפורים גדול ושושן פורים גדול – באופן ד"זהו הקטן גדול יהי"³⁷, ולא רק "יהי" לשון עתיד, אלא "הי" לשון עבר והוה, עי"ז שחגגו את פורים קטן ושושן פורים קטן בשמחה גדולה, ומוסיף והולך ואור ושמחה מיום ליום באופן ד"מעלין בקודש"³⁸, שאז ה"גדול יהי" דפורים גדול ושושן פורים גדול יהיו עוד יותר, גדול למעלה מגדול³⁹.

ולא מיבעי בתחלת זמן הגלות, כשעוד הי' הענין ד"ותותר בימי רבי"²⁸, ובמשך זמן המשיכו לקדש ע"פ הראי"²⁹, אלא גם לאחר זה³⁰ – אפילו בעומק הגלות – מאיר בכל התוקף והגילוי הכתר דקרני ההוד בבני".

וזה נמצא בגלוי יותר ב"מאן מלכי רבנן"³¹, ה"שופטיך" ו"יועציך" בכל דור ודור, עד לדורנו זה, החל מכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כהכנה ל"ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה"³², ובראשם – מלך המשיח, "וירם קרן משיחו"³³, והוא יחזיר "מלכות בית דוד ליושנה ולממשלה הראשונה ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם, מקריבין קרבנות וכו"³⁴.

ג. ויהי רצון, שבעמדנו בחודש אדר-ראשון,

(28) רות ב, יד. שבת קיג, ב.

(29) ראה רמב"ם הל' קדה"ח פ"ה ה"ג.

(30) ולהעיר שב"ד סמוך אפשר לקדש ע"פ הראי' (גם לאחר החורבן) (ראה רמב"ן בשהמ"צ מ"ע קנג. וראה מג"א שם בסופו). כמו שהי' כנראה בב"ד של הרי"ף (ראה בארוכה שיחות ליל ער"ה סי"ט וילך ושי"פ בראשית (התועדות ב') תשמ"ה סל"ח ואילך (התועדות תשד"מ ח"ד ע' 2683 ואילך. תשמ"ה ח"א ע' 466 ואילך)). וידועה שיטת הבי' בדברי הרמב"ם (הל' סנהדרין פ"ד הי"א) בנוגע לסמיכה בזמן הזה, ועד שהבי' קיבל סמיכה ממחר"י ב"ב (ראה קונטרס הסמיכה שבסוף שו"ת מהרלב"ח. תו"ש ח"ב במילואים. וראה שיחת שי"פ בראשית הנ"ל), וז"ל הרמב"ם: "נראין לי הדברים שאם הסכימו כל החכמים שבארץ ישראל למנות דינים ולסמוך אותם, הרי אלו סמוכים, ויש להן לדון דיני קנסות ויש להן לסמוך לאחרים". ובפירוש המשניות (סנהדרין פ"א מ"בג) מבאר, שאם לא תאמר כן שאפשר לסמוך גם היום אי אפשר שתמצא ב"ד הגדול לעולם והקב"ה הבטיח שישבו שנאמר "ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה".

(31) ראה גיטין סב, סע"א.

(32) ישע"י א, כו. וראה בארוכה שיחת שי"פ שופטים תנשא" (התועדות תנשא"א ח"ד ע' 190 ואילך).

(33) שמואל-ב, א, י.

(34) רמב"ם הל' מלכים רפ"א.

(35) מגילה ו, ב.

(36) תענית כט, סע"א.

(37) נוסח סדר המילה.

(38) ברכות כח, א. ושי"ג.

(39) ויש לקשר מועדים אלו (פורים קטן ושושן פורים קטן) עם המבואר לעיל בפרשת השבוע (כידוע שבכל המועדים של השנה יש שייכות לאותן הפרשיות שחלות בהן – של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב (רצז, א)).

בימי הפורים "קיימו מה שקבלו כבר" במ"ת (אסתר ט, כז. שבת פח, א) עי"ה המס"ז של היהודים בזמן ההוא (ראה קונטרס פורים קטן תשנ"ב (התועדות תשנ"ב ח"ב ע' 332). ושי"ג). ע"ד המעלה של לוחות האחרונות לגי לוחות הראשונות (והרי יום הכפורים, שהוא רק כ-פורים, הוא מ"ת של לוחות האחרונות (משנה תענית כו, ב ובפרש"י. גמרא שם ל, ב)). וכבר זה – מהפכים גם הענינים דלעו"ז (כמו חטא העגל), ו"נהפוך הוא".

ועפ"ז מובן המאחז"ל (מגילה ז, ב) "חייב איניש לבסומי בפריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". ולכאורה – היתכן לומר בעניני קדושה שאא"פ להבחין בין "ארור המן" ו"ברוך מרדכי"?! ויש לומר הביאור בזה (ע"פ המבואר לעיל בפנים

צילום נדיר (מוקטן) מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ על קטע משיחה זו (סה"ש ח"ב ע' 437) בו הוסיף תיבות "און האַבען" (הובא בתרגום ללשון הקודש במדור זה סוף סעיף ב')

ובכחות הנפש - גייט כתר אויף דעם כח הרצון כיו צו מסירת נפש¹⁴⁹. וואס דער רצון לה' פון א אידן שטייט בתוקף בכל הזמנים, וואס דערפאר האבן אידן אלעמאל געהאט דעם כח צו ביישטיין דעם גלות - ווייל אפילו ווען דער רצון שלו בעניני קדושה ותומצ' שטייט אמאל פארבארגן - איז אויך דעמולט זיין רצון אמיתי צו מקיים זיין רצון ה', כפס'ד הרמב"ם הידוע¹⁵⁰.

וע"י שמחה פורצים כל הגדרים⁴⁰, עד
לעיקר - שמהרגע האחרון דהגלות נעשה
תיכף ומיד ממש.

לארץ ישראל שהיתה חריבה באותו הזמן . . ויחשבו כאלו הם כרכין המוקפין חומה אע"פ שהם עתה חרבין] - כי בשושן פורים מודגש שגם הלעו"ז (שושן) הוא ענין של פורים (דקדושה), היינו לא רק הבירור של ק"נ, אלא גם של גקה"ט, ולא רק באופן שדוחים הרע, אלא שהרע עצמו נעשה טוב (ראה לקו"ש חט"ז ע' 413).

ובזה גופא - ניתוסף בשנה מעוברת, שיש בה פורים קטן ושושן פורים קטן, אשר "זה הקטן גדול יהי", כמ"ש (עמוס ז, ב. וראה חולין ס, ב) "מי יקום יעקב כי קטן הוא", שעי"י הביטול (תשובה) בדרגא בי"ת, נעשית העלי' וגדלות יתירה (ע"ד דלוחות האחרונות - ראה לקו"ש חכו" ע' 250) בפורים ושושן פורים גדול. [וכמודגש בלשון "יקום" - המורה על אתהפכא ממעמד ומצב בלתי רצוין].

(40) ראה סה"מ תרנ"ז ע' רכג ואילך.

בהשיחה), שכל הכוונה ב"ארור המן" היא אך ורק כדי להביא עלי' נעלית יותר, למעלה מהעלי' בקדושה מצ"ע. וענין זה נעשה ע"י השמחה (לבסומי) בפורים, שמגלים הפנימיות ב"ארור המן" (מעלתו הכי נעלית), עד שמשום זה אא"פ להבחין בינו ובין "ברוך מרדכי" (ע"ד המדובר לעיל שכל הג' ענינים בפרשתנו (גם החטא והשבירה) תוכנם חד הוא - הענין ד"כי תשא את ראש בני"). ולהוסיף, שהבירור של "ארור" (באות אל"ף) הוא למעלה יותר מענין של "ברוך" (הבי"ת של "בראשית"), המורה על הברכה שמצד טבע הקדושה. ויש לומר שבשושן פורים ניתוסף חידוש נעלה יותר (לגבי פורים) - כמודגש בשמו שנקבע לדורות "שושן פורים" (ולא פורים דמוקפין וכיו"ב), ע"ש עיר הבירה של לעו"ז, אחשוורוש מלך פרס [אף שלדינא ה"ז נוגע לכל עיירות מוקפות חומה מזמן יהושע בן נון, ולא רק עיר שושן. ובפרט ע"פ דברי הרמב"ם (הל' מגילה פ"א ה"ה) "למה תלו הדבר בימי יהושע כדי לחלוק כבוד

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו
וילדיהם רחל בת חיה מושקא. לאה שרה בת חיה מושקא.

ישראל רחמים בן חיה מושקא. ומענדל בן חיה מושקא. שיחיו

ולזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדנינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

לזכות ר' ברוך אהרן בן ברניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו

את משה רבינו אי אפשר לרמות

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. עה"פ בתחלת פרשתנו¹ "כי תשא את ראש בני גו"² אומרת הגמ' במס' בבא בתרא² ש"משה טען להקב"ה: "רבונו של עולם - במה תרום קרן ישראל?" ענה לו הקב"ה: "בכי תשא", ומפרש רש"י: "אם באת לשאת ראשם בהגבהה קח מהם כופר לצדקה".
וצריך להבין:

א) מהי כוונתו של משה רבינו - רעיא מהימנא³, אוהב ישראל⁴ - בטענה "במה תרום קרן ישראל?" הרי מסר נפשו עבור צאן מרעיתו, ועד כדי כך שאמר להקב"ה "ואם אין מחני נא מספרך"⁵, שזה ה' לא עבור הצדיקים אלא עבור אלו שחטאו בעגל⁶, ולמה שואל "במה תרום קרן ישראל?"

ב) מה החידוש ("דער אויפטו") בענין הצדקה דוקא, שלכן ענה הקב"ה למשה "בכי תשא"?
ג. והביאור בזה, דאע"פ שהי' כבר הענין ד"סלחתי כדברך"⁸ אבל חסר עדיין הענין ד"תרום קרן כו", וכדלקמן ("ס"ד).

ובהקדים (בנוגע לזמננו), דישנם הטוענים: הרי איננו נמצאים ברוסיא שבה לא מניחים להתפלל, אלא בברוקלין שבאמריקה; ואמנם הוא מתפלל ולומד את שיעורי החת"ת, וכשמגיע עת המגבית נותן כפי נדבת ליבו, ומה הרעש - טוען הוא - אם **לאחר מכן** שותה מיין ("דז'שוס") וקורא עיתון כדי להיות מעודכן במה שקורה בווישינגטון ובמדינות נוספות, ובכלל הרי הוא יהודי טוב ("א פיינער איד") ולשם מה צריך "לקפוץ מעורו" ("שפרינגען פון די הויט")...

ובנוסף לזה, בשבת אחר-הצהריים הוא מוכרח לישון, ושמוח ומכריז שישו בני מעי; מה נוגע לו - שזקנו יהא מסורק והעניבה תהא מונחת במקומה...

וממשיך לטעון, שדי במה שעשה בהיותו ברוסיא - אשר שם לא הי' במה להתייפות ("צו פוצען זיך") ולפעמים גם לא הי' מה לאכול - אבל כאשר נמצא באמריקה, בבויץ האמריקאי ("דער אַמעריקאַנער בלאַטע"), שטבע הבויץ הוא להטביע את הנמצא בו, אזי הבויץ מטביע אותו יותר ויותר...

(6) ראה גם פרש"י שלח יד, יח.

(1) ל, יב.

(7) אולי הכוונה - דאין משה רבינו צריך לחפש בעצמו עצות במה להרים קרנם, וכפי שרואים **שמוסר נפשו** עבורם, כבפנים.

(2) י, ב.

(3) ראה זח"ב כא, א.

(8) פרש"י פרשתנו לג, יא. עקב ט, יח.

(4) מנחות טה, א.

(5) פרשתנו לב, לב.

ובהנוגע ל"אני מאמין בביאת המשיח"⁹ – לשם מה הוא זקוק לצרה זו ("טרַאבל"), שמשחך יבוא ולא יהיו אז עיתונים, ובפרט שמשחך יצוה עליו לשכוח מעצמו לדקה ולקיים מצוה בהידור; כעת טוב לו והוא נהנה ("גוד טיים")...

ומה ש"שכינתא בגלותא"¹⁰ – הוא יאמר על-כך פרק תהילים.

ג. וכידוע מה שסיפר הרבי¹¹ על שני אחים שנפגשו¹² ואחד אמר לשני שישנה חי' אשר כל תענוגה להיות מונחת בטינופת, וכאשר היא מונחת בטינופת עד לצוארה – דאגתה היחידה היא מדוע אינה מונחת בתוך הטינופת עד למעלה מהראש ("ביז איבער'ן קאַפּ")...

סיפור זה מתאים גם לדברי הגמ'¹³ שחי' זו עשירה ("לית עתיר מחזירא"), ומובן הדבר בענינו; ואין הכוונה שמשלה את עצמו שהוא עשיר, אלא ע"פ דברי הגמרא "לית עתיר מחזירא" – הוא אמנם עשיר¹⁴.

וכאשר מנסים להסביר לו זאת – אינו מבין מאומה; וכידוע מה שהרבי סיפר פעם¹⁵ על שאירע במרתף בית בקרמנטש'ווג¹⁶ [שההוראה מכך:]: שכאשר נמצאים בחושך לא יודעים כלל שזהו חושך וחושבים שהוא אור.

האם בשביל זה "נתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים"?

ד. ובזה תובן טענתו של משה רבינו "במה תרום קרן ישראל":

מכיון שמנין בני ישראל בפ' כי תשא הי' לאחרי חטא העגל כו' [ויתירה מזו, משה רבינו ראה

שהנך כל כך עשיר מדוע הנך מתאנח? (והמשך:): אלא אומר לך, ישנה חי' מסוימת שאיני רוצה לקרותה בשמה... (כדלקמן בפנים השיחה).

13) שבת קנה.

14) כ"ק אדמו"ר שליט"א האריך כאן בענין ה"בוץ" האמריקאי וכו' – חסר בההנחה.

15) ראה אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תפב – ובהע' הבאה העתקנו הסיפור משם בשנינו סגנון קלים.

16) על א' החסידים הראשונים (ראה לקו"ש ח"ב ע' 621 – בשם ר' הלל מפאריטש) שבימי הקיץ החמים ירד למרתף הבית בקרמנטש'ווג ("קרעמעטשווער קעלער") כדי להתקרר מעט. בירדו שמה הנה ברגע הראשון נחשכו עיניו מראות, אמר לו אחד מחבריו שכן הוא הטבע שכאשר יוצאים ממקום אור בהיר למקום כזה הנה ברגע הראשון נחשכות העינים מראות אולם אח"כ חוזרים כבראשונה. השיבו החסיד: טועה אתה ידידי בזה טעות עיקרי – החשך הוא חשך ולא אור, אלא כשיושבים בחשך ומתרגלים אליו נדמה שהוא אור.

9) א' מה"ג עיקרים.

10) זח"ג ד, ב. סו, סע"א. עה, סע"א. וראה מגילה כט, א. ספרי ס"פ מסעי.

11) סה"ש תש"ב ע' 21 – ובהע' הבא העתקנו הסיפור משם בשנינו סגנון קלים ובתרגום ללה"ק.

12) שאחד מהם הי' מחסידי רבינו הזקן והי' עני, והשני לא הי' חסיד והי' עשיר, וכאשר האח העני הוצרך להשיא בתו נסע לאחיו העשיר לבקש עזרתו. האח העשיר שמח מאד באורח שלו וקירבו מאד וביקשו לשהות אצלו כמה ימים. בימים אלו הראה לו דירתו המרובה בחדרים – בחדר זה הוא ישן, בחדר שני אוכל, בחדר שלישי מקבל אורחים ובחדר רביעי ממתנים האנשים להתקבל אצלו. פלט האח החסיד ואמר שאינו מבין כלל איך יהי' לאדם בביתו פיזור הנפש כזה, וסיים (החסיד) ואמר: טובי' (שם האח העשיר) אני זקוק ל-50 "קארבן" [= מטבע מקומית עתיקה] כדי להשיא את בתי, תן לי ואלך לדרכי. התחיל האח העשיר להפציר בו שישאר עוד פרק זמן אצלו, ובקושי גדול הצליח לפעול זאת. בינתיים התחיל עוד הפעם להתפאר בעשירותו הגדולה וביחד עם זה נפלטה אנה מפיו. שאלו האח החסיד: מכיון

גם את הדורות העתידיים להיות¹⁷], לכן שאל משה: "במה תרום קרן ישראל", כלומר, הגם שהי' כבר הענין ד"סלחתי" (על חטא העגל)⁸, מכל-מקום הרי זה עדיין לא הענין ד"תרום קרנם", "לשאת ראשם בהגבהה"¹⁸.

טוען משה רבינו: רבונו של עולם, באם אתה רבונו של עולם אזי "במה תרום קרן ישראל"?! – הרי כאשר צריכים ללכת לארץ ישראל הם אינם רוצים ללכת; הוא טוען שטוב לו כאן ומדוע עליו ללכת, להזיע ולהתיגע ("זיך מוטשען") כדי ש"בזיעת אפך תאכל לחם"¹⁹? כאן טוב לו, יורד לו מן מהשמים, הוא צדיק וביכולתו לשבת וללמוד...

וממשיך לטעון: האם בשביל זה "נתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים"²⁰? – כדי שיהיו בברוקלין, גן-עדן בעוה"ז, ויחשבו על הזקן שיהא מסורק ושהעניבה תהא במקומה!?

ומה שדורשים הפצת המעיינות חוצה – ע"כ הוא אומר שהרבה שלוחים למקום, והכוונה העליונה תתמלא ע"י שני (וכהסיפור שסופר בהתוועדות הקודמת²¹).

כמה טוב הי' אם לבו הי' מתכווץ ("ווען עס וואַלט געקרענקט") כשנזכר – אמנם מתוך הרחבה – על נעוועל וביעשענקאוויטש²², אשר שם לא הי' שייך כלל להתייפות ("פוצען זיך"), ותמורת זה הוא יושב באמריקה ושקוע ("פאַרקאָכט") בראשו בה"תאכל לחם", לא רק "יגיע כפיך כי תאכל"²³.

וזו היתה טענתם של בני ישראל במדבר: מדוע צריכים להכנס לארץ ישראל, הרי כאן במדבר יש מן ועמוד הענן ולשם מה עלינו להכנס לא"י שבה "בזיעת אפך תאכל לחם"? וא"כ נותרה השאלה "במה תרום קרן ישראל"?

צריכים לדעת ששקועים "ראשו ורובו" בבוץ

ד. על-כך עונה הקב"ה "בכי תשא" – דוקא משה "תשא", ע"י הצדקה:

מבואר בחסידות²⁴ שמשם הוא תכלית הביטול²⁵, ביטול במציאות²⁶, הרי דוקא הוא תכלית החכמה²⁷ וחכמה דאצילות²⁸, ולמרות כל זאת הי'²⁹ "ענינו מכל האדם אשר על פני האדמה"³⁰, גם מעכו"ם, וכמבואר בלקו"ת³¹ שאף שמשם אמר "ונפלינו אני ועמך"³² מכל-מקום

(17) ראה פרש"י ברכה לד, ב ד"ה עד היס האחרון.

(18) פרש"י – הובא בתחלת השיחה.

(19) בראשית ג, יט.

(20) נתחומא נשא טז, ועוד. תניא רפ"ו. ובכ"מ.

(21) שיחת יו"ד שבת תשכ"ה ס"ו (שיחות קודש תשכ"ה ח"א ע' 306 – בשם המשגיח בתו"ת בליובאוויטש ר' מיכאל בלינער): על "שוב'ניקים" שהתגוררו לבדם במושבות רחוקים והיו שוכרים מלמד ללמד את ילדיהם. מלמד זה הי' קורא עבורם גם את הדואר מאחר ולא ידעו קרוא וכתוב. יום אחד, בעת שקרא בפני אחד האיכרים מכתב המספר לו על מות אביו, התעלף האיכר ואילו המלמד נותר כשהי' (למרות שהוא קרא את המכתב), והסיבה לכך היא כי הרגיש שהנפטר הוא אבא של השני ולא אבא שלו.

(22) = שמות של עיירות ברוסיה.

(23) תהלים קכח, ב. וראה לקו"ש ח"א ע' 62. שם ע' 188 ואילך.

(24) לקו"ת נציבים מט, ב.

(25) ראה לקו"ת מטות פב, א.

(26) ראה גם לקו"ש ח"ט ע' 10 ובהנסמן שם.

(27) ראה ויק"פ פ"א, טו: אבי החכמה.

(28) ראה לקו"ש ח"ז ע' 4 הע' 28.

(29) ראה לקו"ש שם ע' 7 ובהע' 55.

(30) בהעלותך יב, ג.

(31) ראה מטות פב, א. תו"א וארא נו, א. ובכ"מ.

(32) פרשתנו לג, טז.

אמר גם "ונחננו מה"³³, והוא לא אמר זאת בשביל העיתונים אלא מצד האמת, שהי' עניו (כמבואר³⁴ שראה את המס"נ של הדורות האחרונים). ואף שעיי"ז יקראו לו פתי, כמבואר במדרש³⁵ שפתי יאמין לכל דבר³⁶ - זה משה, אעפ"כ זה לא נגע לו.

ולכן דוקא משה רבינו³⁷ הי' יכול לפעול אצל בני' שתרום קרנם ע"י הצדקה, כי ענין הצדקה הוא גם ענין הביטול הנ"ל: הנותן צדקה אינו פורע חוב ע"י נתינתו ואינו חייב מאומה למקבל הצדקה, גם לא בגדר שהמקבל צדקה עביד נייחא לנפשי³⁸ (נעשה לו נח"ר) ע"ד מקבל מתנה, שהרי המקבל הוא כזה ש"לית לי' מגרמי' כלום", ובכ"ז כאשר נקלט אצל הנותן שעליו לתת צדקה [בביטול ולא בשביל "עביד נייחא לנפשי"] ושזהו "כופר נפשו", הרי עיי"ז "תרום קרן ישראל".

ולכן צריכים לדעת ששקועים "ראשו ורובו" בבוע, ואפי' מעל לראש, ודוקא ע"י הצדקה אפשר לצאת מהבוע (כנ"ל).

עליו לדעת שאת משה אי אפשר לרמות

ה. ולכן באמריקה העבודה היא בנתינת צדקה, הגם שלכאורה צ"ל "בזיעת אפיך תאכל לחם", אעפ"כ ישנה היכולת לתת צדקה ובהרחבה, והבחירה שלו בזה היא האם לתת צדקה בלי להנות מכך שע"י צדקה כזו נפעל ה"תרום קרנם", או להנות מנתינת הצדקה שאז אין זה כמ"ש לעיל. ועליו לדעת שהוא אינו יכול לרמות את ה"פתי יאמין" זה משה, עאכו"כ הקב"ה, עאכו"כ שלא יוכל לשנות את המציאות³⁹.

ואע"פ שמבואר⁴⁰ בענין "כי לא ידח ממנו ידח"⁴¹, שתורת משה והקב"ה פוסקים שבין אם הוא רוצה ובין אם לא אזי סוף-כל-סוף "לא ידח ממנו נדח" - אעפ"כ הרי הרביים רוצים שיהי' באופן של הרחבה ובדרכי נועם, וע"י הצדקה גורמים שיפעל גאולת צאן מרעיתו ויהי' "תרום קרן ישראל".

(משיחת ש"פ תשא ה'תשכ"ה - בלתי מוגה)

38 ראה גיטין נ, ב. ב"מ טז, א.

39 קטע זה מופיע בהנחה בסוף השיחה, וכתב בתחילתו המניח "באמצע השיחה אמר", אך לפי תוכנו נראה ששייך לכאן. המו"ל.

40 ראה לקו"ש ח"ז ע' 102 ובהנסמך שם בשוה"ג.

41 ע"פ שמואל ב' יד, יד.

33 בשלח טז, ז-ח.

34 סה"מ עטר"ת ע' תסד. סה"מ קונטרסים ח"א נג, א ואילך. ובכ"מ - נסמנו בסה"מ מלוקט ח"א ע' קצה הע' 19-20.

35 ראה שמו"ר רפ"ג. סה"מ מלוקט ח"א ע' שנו.

36 משלי יד, טו.

37 ראה גם לקו"ש ח"ו ע' 395-6.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורנגו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

"ויקרא בשם ה'"

בקשר עם פ' השבוע, מובאים בזה ב' צילומים (מוקטנים) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלת המניחים על שיחת ש"פ תשא ה'תשמ"ה, ומהגהת הרבי על קטע השיחה המדובר בשאלה (הקטע הוכנס לרבי כפי הנראה יחד עם השאלה)

(נדפסה בהתוועדויות תשמ"ה ח"ג ע' 1498 ואילך)

ברפשי"י "מתרגמין וקרא בשמא דה"י, נתבאר, שכוונת רש"י להוכיח מדברי התרגום "מתרגם תיבות עליו ללא שום הוספה וביאור שתיבות אלו נמשכות לפנים" (ויתייצב עמו כפי דקאי על משה) או לאחריהם ("ויעבור ה' גוי", דקאי על הקב"ה) — אף שענינו של התרגום (לא רק לתרגם את התיבות, אלא גם) לכאר את חוכן הכתובים (ולדוגמא כפרשתנו: בענין "כבוד וכבוד" ובענין "מטהו") — שמה מוכח, שתיבות אלו הם בעצם המלאכה הפשוטה התיבות אלו הן הן — כפי שכתבנו — דקאי על הקב"ה.

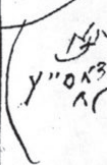
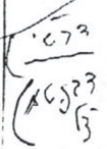
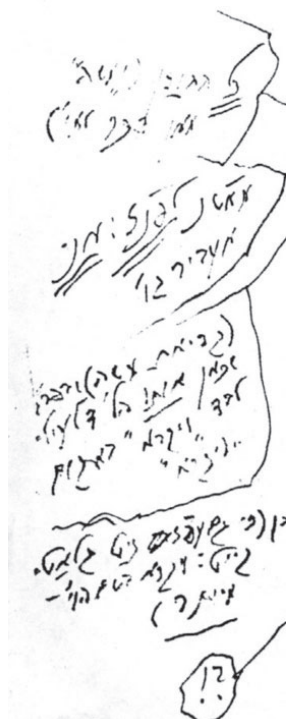
וההכרח לפרש זה — מלפני התיבות — ויקראתי בשם ה' לפניך — למלך בראי התיבות, ר"ל, ששם ש"י ויקרא בשם ה' — קאי על הקב"ה (ויקרא בשם ה' לפניך) — ויתבאר (ויקרא בשם ה' לפניך) ע"כ חוכן השיחה כפי שהיה בחזרה. וכנראה, שלא תפסנו את עיקר וכללות הביאור — כי:

- (א) מהי ההוכחה כפירוש התרגום שתיבות "ויקרא בשם ה'" הם בפ"ע — לכאורה, מה ה"י התרגום צריך לכתוב כדי לרמוז האם קאי אלפניו או אלאחריו. מלבד לפרש ולהוסיף "וקרא משה" או "וקרא ה'?"
- (ב) מהי הכוונה במשניות התיבות אלו ("ויקרא בשם ה'") הם בפ"ע — הרי כדאי ש"ויקרא" קאי על מ"ש לפניך בפסוק, וכל השקטת היא עם קאי על "וידר ה' ויתייצב", היינו, שה' יד היתייצב וקרא, או ש"ויקרא" קאי על "עמו" (משה). שמשם קרא, וא"כ כדי הכוונה שתיבות אלו הם בפ"ע?
- (ג) עדיין לא מתורצת התיבה העיקרית: למה הוצרך רש"י לכתוב "מתרגמין וקרא בשמא דה"י" (בא צורך להתעמק לידע את כוונת הרבנים) — ולא לכאורה, ה"י צורך לכתוב בפ"ע חובה אחת בלבד: "ויקרא — השם" (ואז יודעים בבירור, מהי כוונתו) "אמרתי ד' אלהים קול אלהים" — השם" — הרי עדיף לכאורה להוכיח ממש לפנינו "ויקראתי בשם ה' לפניך", שמה יודעים שה' קרא (שהוא גם הכרחו של התרגום דקאי) — (א) הוכחה שיש צורך לפתח בתוכנה, הוצרך להוכיח מדברי התרגום דקאי — (א) הוכחה שיש צורך לפתח בתוכנה, (ב) ויעקב: הוכחה שגם לאחר שיש צורך בראי הוכחה נפטת שכן מוכח מפשטות הכתובים (ממש"נ "דקאית גר")!

ועד הנחות בלה"ק

פענוח הצילומים (הכתי"ק בא בהדגשה):

ברפשי"י "מתרגמין וקרא בשמא דה"י, נתבאר, שכוונת רש"י להוכיח מדברי התרגום שמתרגם תיבות אלו ללא שום הוספה וביאור שתיבות אלו המשכות לפנים ("ויתייצב עמו שם", דקאי על משה) או לאחריהם ("ויעבור ה' גוי", דקאי על הקב"ה) — אף שענינו של

התרגום (לא רק לתרגם את התיבות, אלא גם) לבאר את תוכן הכתובים [ולדוגמא בפרשתנו: בענין "כיוור וכנו" ובענין "מסוה"] – שמזה מובן, שתיבות אלו הם **כל התוכן** (ו"משה מאן דכר שמי"), ובמילא, הפירוש דתיבות אלו הוא – דקאי על הקב"ה.

וההכרח **דרש"י דבפש"מ צ"ל** פירוש זה ממש"נ **לפנ"ז**: **אני** **אעביר** גו' "וקראתי בשם ה' לפניך", וא"כ פשוט יותר שמ"ש כאן ש"ויקרא בשם ה'" – קאי ג"כ על הקב"ה (ולא שניתוסף עוד ענין (קריאת משה) ובפרט שכאן **אותו ה' דלעיל לבד "ויקרא" במקום "ויקריא"**.

לאחמ"כ מחק הרבי את א' ו-ב' וכתב בסוף ג': **אמרתי בפ' [?] חסר: מנ"ל להכריח כן (כי גם עפ"ז ניט גלאטקייט: ויקרא בשם הוי' – מיותר).**

פענוח הצילום שבעמוד 15:

כאשר לומדים בפסוק את התיבות "ויקרא בשם ה'", שלא נתפרש בהם מי הוא הקורא – יש אפשרות ללמוד בב' אופנים: (א) תיבות אלו נמשכות לתיבות שלפניהם – "עמו שם", דקאי על משה, ובהמשך לזה נאמר "ויקרא גו'", היינו, שמשה קרא בשם ה'. (ב) תיבות אלו נמשכות לתיבות שלאחריהם – "ויעבור ה' גו'", היינו, שתיבת "ויקרא" נמשכת לתיבות "ויעבור ה'", ובמילא הפי' – ויקרא ה'.

ועל זה מביא רש"י הוכחה מפירוש התרגום – "מתרגמינן וקרא בשמא דה'" – שתיבות אלו ("וקרא בשמא דה'" [– בקשר לתיקון זה כתב כ"ק אד"ש מה"מ: מבהיל]) הם כל התוכן, ובמילא, הפירוש ד"ויקרא בשם ה'" הוא – דקאי על הקב"ה, שהרי "משה" – מאן דכר שמי'!

מב. ליתר ביאור:

התרגום – אינו תרגום מילולי בלבד, כי אם גם פירוש וביאור תוכן הכתובים, שלכן מצינו בכ"מ שרש"י מביא ראיות לפירוש הכתובים – מפירוש התרגום שמוסיף ביאור בהבנת הכתובים (מלבד תרגומן של התיבות).

ולדוגמא – בפרשתנו:

בפסוק "ועשית כיוור גו' וכנו" – מפרש רש"י: "וכנו – כתרגומו בסיסי", מושב מתוקן* לכיוור", כלומר, שהתרגום מלמדנו את התוכן של "כנו" בלשון הקודש – מלשון "כן", היינו, אישור הדבר, בסיס שעליו בנוי הדבר, או מלשון מכון*.

ועד"ז בסוף פרשתנו, בפירוש תיבת "מסוה" – מפרש רש"י: "כתרגומו בית אפי', לשון ארמי הוא בגמרא – סוי לבה, ועוד בכתובות – הוה קא מסוה לאפה, לשון הבטה, ה' מסתכל בה, אף כאן מסוה, בגד הניתן כנגד הפרצוף ובית העינים כו'", כלומר, שהתרגום מלמדנו את התוכן של "מסוה" בלשון הקודש – לשון של הבטה, "בגד הניתן כנגד (מקום ההבטה) הפרצוף ובית העינים".

(* להעיר מהתרגום (בשלח טו, יז) ל"כוננו" – אתקנוהי.

(* ולהעיר מפרש"י בשלח שם.

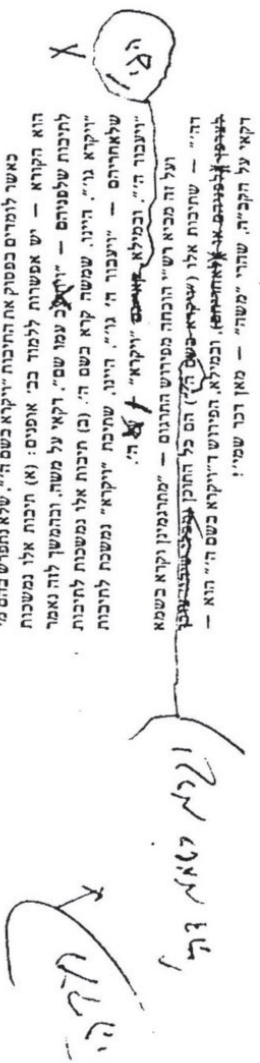
מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

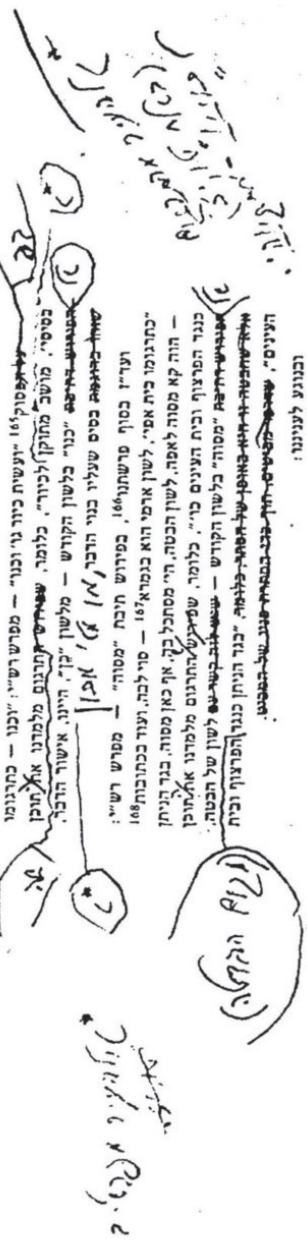
נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסת, ה'תשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמתית והשלמה

מא. הביאור במרשי":
 כאשר לומדים בספר את החיבות "יזקרא בשם ה'", שלא נתפרש בהם מי
 הוא הקורא — יש אפשרות ללמוד בכי אופנים: (א) חיבות אלו נמשכות
 לחיבות שלפניהם — "יזקרא עמו שם", דקאי על משה, ובהמשך לזה נאמר
 "יזקרא גי", היינו, שמשה קרא בשם ה' (ב) חיבות אלו נמשכות לחיבות
 שלאחריהם — "יעבור ה' גי", היינו, שמינת "יזקרא" נמשכת לחיבות
 "יעבור ה'". ובמלא "יזקרא" "גי".
 ועל זה מכיר רש"י הוכחה מפורש התרגום — "מתמנו ונקרא בשמא
 דה" — — — — — שחיבות אלו (שאינן בשם ה') הם כל החובות שהתחייבתי להן
 לנפשי לטובתם או לחיובותיהם, ובמלא, הנידוש "יזקרא בשם ה'" הוא —
 דקאי על הקב"ה, שהיה "משה" — — — — — מאן דבר שמי";

מב. ליתר ביאור:
 — — — — — התרגום — — — — — אינו תרגום מילולי כלכל, כי אם גם מנידוש וביאור
 חוכן הכתובים, שלכן כעינו בכ"מ שרשי-איות למנידוש הכתובים — — — — — מנידוש
 התרגום שמוסר' ביאור הכתוב הכתובים (מלבד חרגומן של החיבות). (עוטו).
 ולדוגמא — — — — — במרשתנו:

כמו שנגזרו של התרגום (נס) לפרש את חוכן החיבות — — — — — הרי כאשר
 "מתרגמין וקרא בשמא דה'", וכו' לא מיד, שישל שחיבות אלו למדן
 וכלא צירופן לרובת-שלמניהם או שלאחריהם) ישנו כל החובן כש"א-מתו.
 ומה מוכן שאין מקום לפרש "יזקרא בשם ה'"; קאי על משה — שררי
 בחיבות אלו (שכמו ישנו כל החובן. כאמור) לא נזכר ~~שם~~ — — — — — משה.
 ובמלא, הנידוש "יזקרא בשם ה'"; — — — — — (שנזכר בחיבות אלו) הוא הקורא:

ובנוגע לענינו:

הענינים "משה" ו"יזקרא בשם ה'" — — — — — כגד הניחון כגון מנידוש וכו' וכו' — — — — —

ע"פ רש"י

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח
מהרה יגלה אכיו"ר

לזכות

הרה"ת ר' אהרן וואלף שיחי' בן מרת דינה רייזעל ע"ה ציקמאן
לרגל יום ההולדת שלו לאויוש"ט, ביום כ"ו אדר ראשון
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י זוגתו
מרת פולינה תחי'
ומשפחתם שיחיו ציקמאן

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די